

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 139/12
Люксембург, 6 ноември 2012 г.

Решение по дело C-286/12
Комисия/Унгария

Радикалното намаляване на пенсионната възраст на унгарските съдии представлява основана на възраст неоправдана дискриминация

Тази мярка не е пропорционална по отношение на преследваните от унгарския законодател цели, които са насочени към уеднаквяването на възрастта за пенсиониране при професиите от общественя сектор и установяването на по-уравновесена възрастова структура в правосъдието

До 31 декември 2011 г. в Унгария съдиите, прокурорите и нотариусите са могли да упражняват професията си до навършване на 70-годишна възраст. Въпреки това измененото през 2011 г. унгарско законодателство предвижда от 1 януари 2012 г. съдиите и прокурорите, които са навършили общата възраст за пенсиониране, тоест 62 години, да прекратят упражняването на своята длъжност. За съдиите и прокурорите, които са достигнали тази възраст преди 1 януари 2012 г. унгарското законодателство уточнява, че служебното им правоотношение се прекратява на 30 юни 2012 г. За тези от тях, които достигнат тази възраст между 1 януари 2012 г. и 31 декември 2012 г., служебното правоотношение се прекратява на 31 декември 2012 г. От 1 януари 2014 г. служебното правоотношение на нотариусите също се прекратява в деня, в който навършат общата възраст за пенсиониране.

Комисията предявява иск срещу Унгария за неизпълнение на задължения от държава членка, считайки, че едно толкова бързо и радикално намаляване на задължителната възраст за пенсиониране представлява основана на възраст дискриминация, недопустима от Директивата относно равното третиране в областта на заетостта и професиите¹, което е във вреда на достигналите тази възраст съдии, прокурори и нотариуси спрямо тези от тях, които могат да продължат да работят.

Съдът уважи искането на Комисията за разглеждане на делото по реда на бързото производство, което позволи да се намали времето за разглеждане на пет месеца.

Най-напред Съдът установи, че достигналите 62-годишна възраст съдии, прокурори и нотариуси се намират в сравнимо положение с това на упражняващите същите професии лица, които не са достигнали тази възраст. Въпреки това първите, поради своята възраст, са принудени да прекратят своето служебно правоотношение, при което са подложени на по-малко благоприятно третиране от това, което е приложимо към оставащите да работят лица. Поради това Съдът приема, че това положение представлява пряко основана на възраст разлика в третирането.

Въпреки това Съдът припомня, че законосъобразни цели на социалната политика като тези, които са свързани с политиката по заетостта, трудовия пазар или професионалното обучение, са годни да оправдаят изключението от принципа за забрана на дискриминацията, основана на възраст. В това отношение Съдът приема, че действително се отнасят към социалната политика целите, на които Унгария се позовава, а именно

¹ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 7).

необходимостта да се уеднакви пределната възраст за пенсиониране при професиите от обществения сектор и установяването на по-уравновесена възрастова структура, улесняваща достъпа на младите юристи до разглежданите професии.

Въпреки това, по отношение на целта за уеднаквяване, Съдът подчертава, че преди 1 януари 2012 г. засегнатите от спорното законодателство лица са могли да останат да изпълняват своята длъжност до навършване на 70 годишна възраст, което е породило по отношение на тях **обоснованата надежда, че ще запазят служебното си положение до навършването на тази възраст**. Разглежданото законодателство обаче е въвело рязък и значителен спад на пределната възраст за задължително прекратяване на дейността без да предвиди преходни мерки, които да са от естество да защитят оправданите правни очаквания на тези лица. Така те са задължени да напускат служебно и окончателно пазара на труда без да са имали време да предприемат мерки по-специално от икономически и финансов характер, каквито подобно положение предполага. Във връзка с това Съдът посочва, че от една страна пенсията на тези лица е по-ниска поне с 30 % от тяхното възнаграждение и, от друга страна, че при прекратяването на дейността не се отчитат периодите, за които са правени вноски, което поради това не гарантира правото на получаване на пълна пенсия.

По-нататък Съдът посочва наличието на противоречие между незабавното намаляване с 8 години на възрастта за пенсиониране при тези професии без да се предвиди постепенно налагане на тази промяна и повишаването с 3 години на пенсионната възраст при общия пенсионен режим (тоест преминаването от 62 към 65 години), което трябва да започне да се осъществява през 2014 г. за период от осем години. Това противоречие обаче подсказва, че интересите на засегнатите от намаляването на пределната възраст лица не са били взети предвид по същия начин както са били тези на другите служители в обществения сектор, за които пределната възраст е била повишена.

При тези обстоятелства Съдът заключава, че **радикалното намаляване с 8 години на възрастта за пенсиониране при разглежданите професии не е необходима мярка за постигането на целта за уеднаквяване на пенсионната възраст при професиите от обществения сектор**.

Накрая Съдът разглежда целта, на която се позовава Унгария и която е насочена към въвеждането на по-уравновесена възрастова структура. В това отношение, като признава възможността националната правна уредба да улесни в краткосрочен план достъпа на младите юристи до съответните професии, Съдът подчертава все пак, че очакваните явно положителни непосредствени последици биха могли да поставят под съмнение възможността да се създаде „възрастова структура“, която действително да е уравновесена в средносрочен и дългосрочен план. Всъщност, ако през 2012 г. подновяването на персонала в съответните професии бъде подложен на много съществено ускоряване, поради това, че осем възрастови класа бъдат заменени само от един клас (този за 2012 г.), този ритъм на ротация ще се забави също толкова коренно през 2013 г., когато само един възрастов клас ще трябва да бъде заменен. Освен това този ритъм на ротация ще се забавя все повече в зависимост от прогресивното покачване на пределната възраст за задължително прекратяване на дейността от 62 години на 65 години, довеждайки до влошаване на самата възможност младите юристи да получат достъп до свързаните с правосъдието професии. Следователно **спорната национална правна уредба не е подходяща за постигането на целта да се въведе по-уравновесена „възрастова структура“**.

Като установява, че **националната правна уредба въвежда разлика в третирането, което не е нито подходящо, нито необходимо за постигането на преследваните цели и следователно не зачита принципа на пропорционалност**, Съдът заключава, че Унгария не е изпълнила своите задължения по директивата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Искът за установяване на неизпълнение на задължения, насочен срещу държава членка, която не е изпълнила задълженията си, произтичащи от правото на Съюза, може да бъде предявен от Комисията или от друга държава членка. Ако Съдът установи неизпълнението, съответната държава членка трябва да се съобрази с решението във възможно най-кратък срок.

Когато Комисията прецени, че държавата членка не се е съобразила със съдебното решение, тя може да предяви нов иск, като поиска налагане на имуществени санкции. В случай обаче, че Комисията не е уведомена за мерките по транспониране на дадена директива, по нейно предложение от Съда могат да бъдат наложени санкции на етапа на първото съдебно решение.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106